కథానిక

దశ వర్షాణి బంధనమ్!

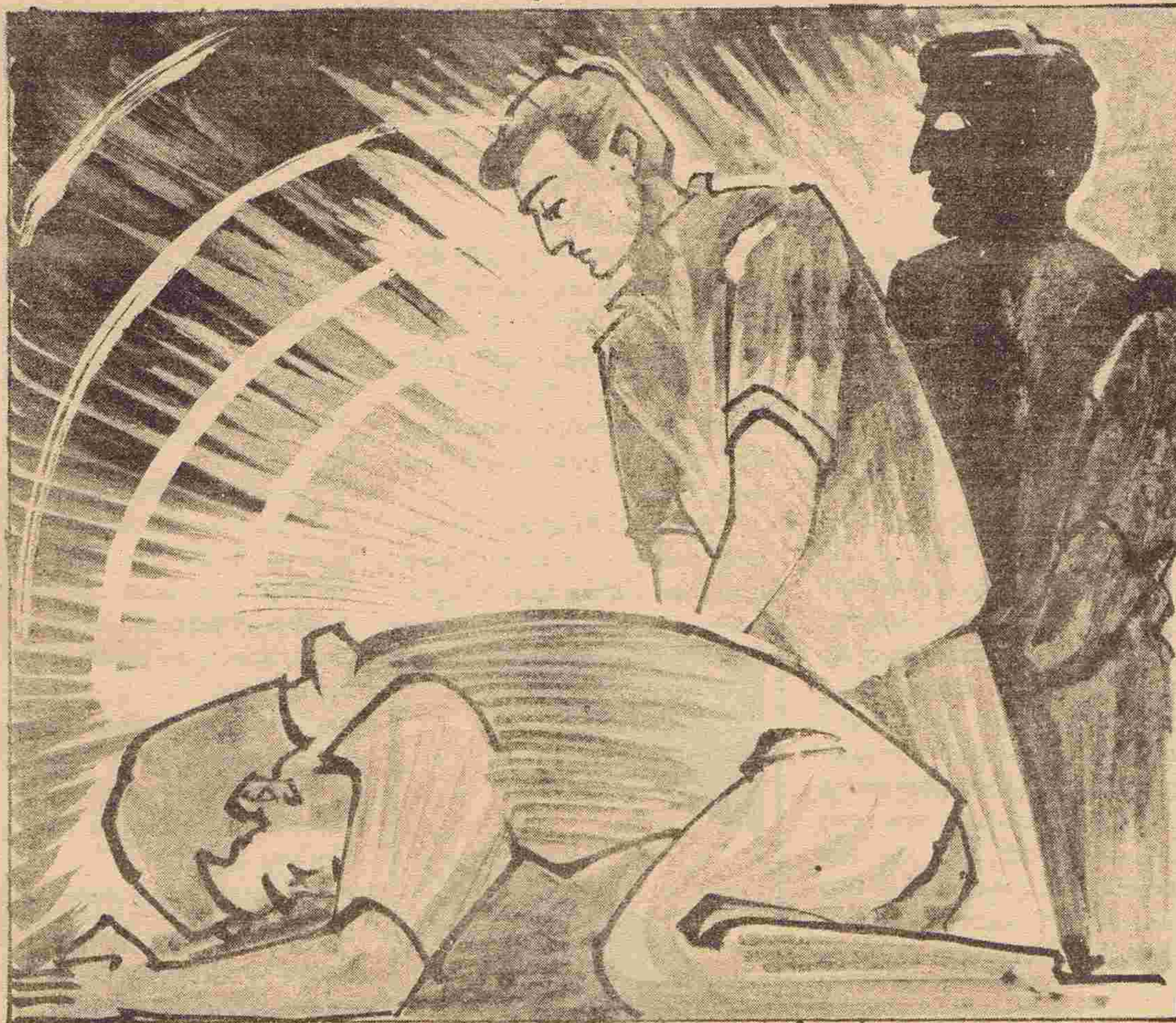

పెందుర్తి మాస్టర్జీ

ఆలయంలో తొలిసారిగా అర్చన చేస్తూ కని పించాడు భానుమూర్తి. ఇ బహుశా నేను అంతగా ఎప్పుడూ జీవితంలో ఆశ్చర్యపడ లేదు. అందుకు కారణం భానుమూర్తి పరమ నాస్తికుడు.

ఒక రకంగా పుస్తక జ్ఞానం అపూర్వంగా గల వ్యక్తి. యాభైయేళ్ళ వయసులో భార్య మరణించాక హఠాత్తుగా ఇతనిలో దైవత్వం ప్రవేశించింది అను కున్నాను.

అంతరాత్మను ఎంత వంచించి అసత్యాన్ని అంగీకరింపచేసినా దాని స్వభావం సత్య సంధత్వమే కనుక ఎప్పుడో ఒకసారి బయట పడక తప్పదు.

అలాగే అతని విషయం బయటపడిందని పించింది.

అతను ఏదో ఆఫీసులో ఉద్యోగం చేస్తూ ఎక్కడో వుంటున్నాడు. అయితే ప్రతిరోజూ ఉదయం క్రమం తప్పకుండా నదిలో స్నానానికి వస్తాడు. అదే మా పరిచయం. ఇది ఒకనాటిది కాదు. మొదట్లో ఒకనాడు...

నదిలో స్నానం ముగించాక నేను సూర్య నమస్కారం చేసిగాని కదిలేవాడిని కాదు. కాని భానుమూర్తికి అవేమీ గిట్టేవి కాదు. "సూర్యుడో ప్రత్యక్ష దైవం. సూర్య రథానికి ఒకే చక్రం, ఆరు ఆకులు, సూర్యునిలో శ్రీహరి అంశ వుంది కాబట్టి 'సూర్య నారాయణ' అని మొక్కులాడ" అన్నాను.

అదోలా నవ్వాడు. "దేవుడు మనిషిని నమ్మాలా? మనిషే దేవుణ్ని నమ్మాలా?" అడిగాడు. "నమ్మినవాడికి రాయి దేవుడిలా కనిపిస్తుంది. నమ్మనివాడికి దేవుడు కూడా రాయిలా కనిపిస్తాడు" అన్నాను.

ఆ తరువాత దేవుళ్ళ గురించి మాకే నాడు చర్చ రాలేదు.

అయితే ఒకరోజు స్నానం ముగించాక ఒంటినిండా ఒంద్రు మట్టి దట్టించి కూర్చున్నాం. "ఈ దేశంలో మత కల్లోలాలు, కులఘర్షణలు పోవేమో" అన్నాడు.

"ఎందుకొచ్చింది ఆ సందేహం?"

"దేవుడే లేకపోతే మతం గోల ఏమిటి? ఎదుటి మనిషిని ప్రేమించలేనివాడు భగవంతుణ్ని ఎలా ప్రేమిస్తాడు? అందుకే దేవుడు అనేవాణ్ని ప్రపంచంలోనుంచి తుడిచేస్తే కనీసం ఎదుటి మనిషినైనా దేవుడిలా చూస్తారేమో"

నేను ఫకాలున నవ్వాను. "దేవుళ్ళే ఎదుటి మనిషిలో దేవుణ్ని చూడమన్నారు తప్ప వారిలో చూడమనలేదు. మహమ్మద్ ప్రవక్త సత్యాధర్మాలు చూపిస్తూ 'ఆర్తులను సేవించి, అహంకారాన్ని చంపుకోవాలి. లోకుల్ని పీడించి క్రూరంగా ప్రవర్తిస్తే తగిన శాస్తి అనుభవిస్తావు. ప్రేమ, దానము, సేవ, త్యాగము అనే నాలుగు పూసలతో జీవితమనే జపమాలను కూర్చుకున్నవాడికి తావళంతో పని లే'దంటాడు. క్రీస్తు ప్రభువు నూతన నిబంధనలో 'స్వర్గ నరకాలు నీ హృదయంలో వున్నాయి. మంచి పనులు చేయడం అయోధు ప్రార్థన. నీవలె నీ పొరుగువాణ్ని ప్రేమించు' అన్నాడు. 'లోకాస్సమస్తా సుఖినో భవంతు' అన్నది ఆర్యోక్తి" అన్నాను.

ఆ తరువాత మతం గురించి మాలో సంభాషణ పెరగలేదు.

మత సంబంధమైన ఛాయలేవీ అతనిలో యే కోశానా లేవు. తన ఉద్యోగం, ఇల్లు, ప్రపంచం తప్ప మరో ధ్యాస వున్నట్టు లేదు.

ఒకసారి అతను భార్యాసమేతంగా సినిమాకు రావడం, నాకు ఎదురుపడడం జరిగింది. "ఈమె నా భార్య సీత" అన్నాడు. స్వచ్ఛమైన హైందవ సంస్కృతి ఆమెలో కొట్టవచ్చినట్టు కనిపిస్తోంది. పైగా వారు వచ్చింది కూడా భక్తిరస ప్రధానమైన చిత్రం. ఆ సినిమా భానుమూర్తి ఎలా చూస్తాడో అనుకున్నాను. మరునాడు ఆ సినిమా గురించి చర్చ జరుగుతుందనుకున్నాను. జరగలేదు.

"మా ఇంట్లో వ్రతం జరుగుతుంది. మీ భార్యతో పాటు రండి" అన్నాను.

"నన్ను ఆస్తికుణ్ని చేయాలనుకుంటున్నారా?"

"కాదండి... మీ భార్యకు అలాంటివి ఇష్టమన్నారుగా."

"అవును. అయితే ఓ చిక్కుంది. మేము మీ కులం కాదు" అన్నాడు.

"మాకు కుల భేదం లేదు"

"కుల భేదం లేకుండా మతం ?ఎ లుండి?" అతను తెలిసే అడిగాడో, తెలియక అడిగాడో నాకు తెలీదు. "చూడండి భానుమూర్తిగారు! గుణకర్మ విభాగం వలన నాలుగు కులాల్ని నేను సృష్టించానని మనువు చెబితే- జనం ఇన్ని చీలికలు చేసి ఇంటికో కులం రూపొందించారు. ఈనాడు మతం వ్యాపారమైతే, కులం రాజకీయమైంది. కుల భేదాలు పాటించమని ఏ మత గ్రంథం చెప్పలేదు కాబట్టి నా కనవసరం" అన్నాను.

భానుమూర్తి, అతని భార్య వచ్చారు. అతని భార్యకు అన్ని శ్లోకాలు, మంత్రాలు వచ్చుననిపించింది. వారు వెళ్ళిపోయాక మా ఆవిడ అంది "సీతమ్మగారు గొప్ప భక్తురాలండీ"

"నిజమే!"

"మరి అతను నాస్తికుడన్నారు!"

"దానికేముంది? ఎవరి అభిప్రాయం వారిది" అన్నాను.

భానుమూర్తి సన్నిహితంగానే వుంటూ వుండేవాడు.

ఒకేసారి అతని ప్రవర్తన ఆశ్చర్యం కలిగించింది.

"రాత్రి ఓ తమాషా చేశాను" అన్నాడు.

"ఏమిటి?"

"మా ఆవిడ పుట్టింటికి వెళ్లింది. పరస్త్రీ సుఖం కావాలనిపించింది. పెళ్ళికి ముందు నేను దారుణమైన బ్రహ్మచారిని కాదులెండి. అయినా శృంగారాన్ని పోషించకపోతే మనిషి శవంతో సమానమని మీకు తెలుసుగా" అన్నాడు.

అతని మాటలు చిరాకనిపించాయి. "ఈ విషయం మీ భార్యకు తెలిస్తే" అన్నాను.

"నవ్వేస్తుంది. చేసిన తప్పు చెప్పకుంటే పోతుందని చెప్పేస్తుంటాను"

"పాపభీతి ఆస్తికులకు వుంటుంది. మీకది తప్పు కాదు"

"భలేవారు. భార్య విషయంలో తప్పే గదా!" అన్నాడు.

సంభాషణ పెంచాలని నాకనిపించలేదు అంతమాత్రంచేత అతనేదో మహాపాపం చేశాడని దూరం చేసుకోలేదు.

కాలచక్రం తిరిగిపోతోంది.

వాళ్ళబ్బాయి పెళ్ళికి ఆహ్వానించాడు.

ఆ పెళ్ళి తిథి, వార, నక్షత్రాల ప్రకారం జరిగింది.

"మా అబ్బాయి పెళ్ళి తిథి, వార, నక్షత్రాల ప్రకారం జరిగినందుకు, జరిపినందుకు ఆశ్చర్యంగా వుందా?"

"మీ ఆవిడ ప్రోద్బలం!"

"అఫ్‌కోర్స్- ఈ విషయంలో నేనో విషయం తెలుసుకున్నాను. సూర్యుడు మయునికి చెప్పిన తిథి, వార, నక్షత్ర, గ్రహాణ నిర్ణయాన్ని సిద్ధాంత భాగమని, వశిష్ట మరికొందరు మునులు వ్రాసిన భాగాల్ని సమీక్షించి వరాహమిహిరుడు రాసినదాన్ని ఫల భాగమని వివాహాది శుభకార్యాలు నిర్విఘ్నంగా జరగడానికి కాల నిర్ణయం ఏర్పాటుచేశారు. అవునా?"

"అవును. మీరడిగే ప్రశ్న నాకు తెలుసు. సీతారాముల కల్యాణలగ్నం, వశిష్టుడంత మహర్షి పెడితే వారికి అన్ని తిప్పలు ఎందుకొచ్చాయని- అయితే జ్యోతిష్యానికి పార్వతీదేవి శాపం వుందని ఒక అపవాదు. అయినా ఈనాడు భారతదేశంలో ఇందరు ఈ తిథి, వార, నక్షత్రాల్ని పాటిస్తున్నారు. అయితే వారంతా శాస్త్ర ధిక్కారం చేస్తున్నారని కాదు. వారి వారి అభిప్రాయం, ఇష్టం, పరిస్థితులు!" అన్నాను.

ఇలాంటి ప్రశ్నలకు సమాధానాలు చెప్పే దశలో నేను లేను. అతనితో వాదించి ప్రయోజనం లేదని నాకు తెలుసు. అతను కేవలం వినుర్యకుడనే నా అభిప్రాయం.

ఇది జరిగిన కొంత కాలానికి సీతమ్మ చనిపోయింది.

షాక్ తిని సిద్ధార్థుడు బుద్ధుడయ్యాడు. 'అలాగే భానుమూర్తి భక్తుడయి పోయాడా!' అనుకున్నాను.

నేను వెంటనే ప్రశ్నించలేదు. అతనికై అతనే తన భక్తి గురించి, ఆస్తికుడవడానికి గల హేతువు గురించి చెబుతాడనుకున్నాను.

మూడు రోజులుగా ఈ విషయం చెప్ప లేదు.

నేను కుతూహలం చంపుకోలేక అడిగాను "మీరు హఠాత్తుగా ఇలా మారిపోయారేం?"

వేదాంతిలా నవ్వాడు.

"జన్మ ప్రభృతి దారిద్ర్యం
దశ వర్షాణి బంధనం
సముద్రతీరే మరణం
కించిద్భోగం భవిష్యత్తు"

"పుట్టింది మొదలు చచ్చేవరకు బీదతనం, పదేళ్ళ బందిఖానా, తుట్టతుదకు సముద్రతీరాన మరణం, అయినా కొంచెం భోగం కూడా ఈ ప్రాణికి సంభవిస్తుందని నారదుడు ఒక పుర్రెపై నుదుటి వ్రాత చదివాడు.

నా జీవితంలో కించిత్తు భోగం 'నా సీత'... కాదు నా జీవితం... ఆమె వెళ్ళిపోయింది. వెళ్ళిపోతూ ఒక కోరిక కోరింది. 'ఏమండీ! ఇంత కాలం మిమ్మ : మీ కోర లేదు. నేను చనిపోయాక నాకోసం పూజలు చేస్తారు కదూ! మీకు నమ్మకం లేకపోయినా నాకుంది. మీకోసం పై లోకంలో ఎదురు చూస్తుంటాను. పూజ మాత్రం మానకండి. నా కోసం చేయించండి' అంది. మరణించాక మరో లోకమనేది వుంటే ఆ లోకంలో నా భార్య బాధపడకూడదని ఈ అర్చనలు చేస్తున్నాను" అన్నాడు.

అప్పటికే అతని కళ్ళలో నీరు నిండింది.

కొడాక్

"స్మైల్ ప్లీజ్" అంటూ అల్లంత దూరంలో పలకరించి, చేత్తో తాకకుండానే ఒక్క కంటితోనే ఒంటిని తడిమి మన నీడని తనలో ముద్రించుకునే కెమేరాది నూరేళ్ల కథ. మొదట్లో జార్జ్ ఈస్ట్‌మన్ కెమేరాలో నూరు ఎక్స్‌పోజర్ల రీల్‌ని అమర్చి పాతిక డాలర్లకి అమ్మేవాడు. నూరు ఎక్స్‌పోజర్లూ పూర్తయిన తరువాత ఫిలిమ్‌ని ప్రింట్ చెయ్యడం, తిరిగి రీళ్లని కెమేరాలో అమర్చడం తన ప్లాంట్‌లో చేసేవాడు. ఈ ప్రక్రియకి అతను పెట్టిన పేరే 'కొడాక్'

చలిలో! ఆకలిలో ....

బడుగుదేశాల్లో యుద్ధవిమానాలు ఎగిరితే ఆనందించే అగ్రరాజ్యాలకు ఈ ఫోటోలో పెనుగులాట వినోదక్రీడలా అనిపిస్తుందేమోగాని, ఆఫ్ఘనిస్తాన్‌లో అభాగ్యులకు మాత్రం ఇది జీవన సమరం. నాలుగు వైపులా సైన్యం మోహరించి, ఊళ్లో ఉప్పుకూడా పుట్టనప్పుడు, చలి పిడుగులు కురుస్తూ నవనాడుల్నీ కుంగదీస్తున్నప్పుడు అక్కడ జరిగిన దుర్ఘటన ఇది. కాబూల్ నగరానికి ఆరుమైళ్లదూరంలో ముప్పైవేల పైచిలుకు జనాభావున్న ఆ ఊళ్లో యూనిసెఫ్ వారు మానవతా దృష్టితో అయిదు వందల కంబళ్లను పంచినప్పుడు వాటికోసం ఎగబడిన జనం ఒకరిమీద ఒకరు కలబడి, అమానుషంగా పెనుగులాడుకుంటున్న దృశ్యం.

86